هفت هنر

گزارش وضعیت تولید سینما

■ گزارش وضعیت تولید سینمای ایران تا اول شهریورماه سال ۹۱، توسط بنیاد سینمایی فارابی اعلام شد. ۱۵ فیلم آماده نمایش (اکران‌نشده)، شش فیلم در مرحله صداگذاری، ۱۰ فیلم در مرحله تدوین، ۱۰ فیلم در مرحله فیلمبرداری و ۳۹ فیلم در مرحله پیش‌تولید قرار دارند که از این میان ۲۰ پروژه بیش از ۵۰درصد این مرحله را گذرانده‌اند. فیلم‌های تولد (محمدرضا ورزی)، گناهکاران (فرامرز قریبیان)، بچگیتو فراموش نکن (جلال فاطمی)، بچه‌های جسور (حجت‌الله سیفی)، ابرهای ارغوانی (سیامک شایقی)، فرزندخوانده (وحید نیکخواه‌آزاد)، ۹:۲۰ دقیقه در بوشهر (محمدامین همدانی)، ۵۷۸ روز انتظار (احمد عبدالهیان)، جابه‌جا (علی توکل‌نیا)، دامنه‌های سفید (احسان عبدی‌پور)، غریبه (حمید بهمنی)، گورداله (نادره ترکمانی)، بزرگ‌مرد کوچک (صادق دقیقی)، هیچ‌کجا هیچ‌کس (ابراهیم شیبانی) و احتمال معکوس (بهرام توکلی) آماده نمایش هستند. در مرحله صداگذاری نیز فیلم‌های روز رستاخیز (احمدرضا درویش)، هیس دخترها فریاد نمی‌زنند (پوران درخشنده)، عقاب صحرا (مهرداد خوشبخت)، کلاس هنرپیشگی (علیرضا داوودنژاد)، خاکستر و برف (روح‌الله سهرابی) و جیب‌بر خیابان جنوبی (سیاوش اسعدیان) قرار دارند. فیلم‌های برلین-۷ (رامتین لوافی‌پور)، مروارید (سیروس حسن‌پور)، رسوایی (مسعود ده‌نمکی)، استرداد (علی غفاری)، یوسف هور (مرغابی دشت سرخ) ساخته علی‌اصغر شادروان، سلام/ خداحافظ (پرویز شهبازی)، همه چیز برای فروش (امیر ثقفی)، از تهران تا بهشت (ابوالفضل صفاری)، زیباتر از زندگی (انسیه شاه‌حسینی) و آفتاب مهتاب زمین (علی قوی‌تن) در مرحله تدوین هستند.

شیراندامی پس از ۳۷سال به صحنه باز می‌گردد

■ **مهر:** «ولی شیراندامی» که بعد از ۳۷سال دوری از صحنه تئاتر نمایش «هنر کمدی» را نیمه اول مهرماه سال‌جاری در سالن انتظامی خانه هنرمندان ایران به صحنه می‌برد، می‌گوید: «قرار است این نمایش را با حضور حمیدرضا فلاحی، هوشنگ قوانلو و تعدادی از بازیگران تئاتر در نیمه اول مهرماه در سالن انتظامی به صحنه ببرم.»

«لاله» وقت مجلس را گرفت

■ **مهر:** محمد باقری عضو کمیسیون فرهنگی مجلس ضمن گلایه از اصرار مدیران سینمایی برای به سرانجام رساندن پروژه «لاله» از احتمال کشیده شدن حاشیه‌های این پروژه به سطوح بالاتر از مجلس شورای اسلامی خبر داد.

وی، ضمن بیان این مطلب در خصوص بررسی فیلمنامه «لاله»، گفت: «پس از مذاکره بسیار با وزیر ارشاد و معاونت سینمایی و همچنین خواندن فیلمنامه به این نتیجه رسیده‌ایم که تولید این فیلم به‌هیچ عنوان در اولویت‌های فرهنگی نظام مقدس جمهوری اسلامی نیست و باید در مورد ساخت این پروژه تجدیدنظر شود. با وجود تذکرهای بسیاری که به مدیر سازمان سینمایی کشور مبنی بر عدم ساخت فیلم «لاله» داده‌ایم، این‌گونه پاسخ گرفتیم که اگر با ما به توافق نرسند از کانال‌های دیگری برای تولید این فیلم اقدام می‌کنند.»

باقری در پاسخ به این سوال که آیا در صورت به نتیجه نرسیدن مذاکرات عوامل فیلم با کمیسیون فرهنگی مجلس، امکان ورود نهاد ریاست‌جمهوری به میدان وجود دارد یا خیر؟» گفت: «نهاد ریاست‌جمهوری به نوبه خود نظراتی ارایه می‌دهد اما شاید مساله به سطوح بالاتری نیز کشیده شود که ترجیح می‌دهم فعلا در این مورد صحبت نکنم.»

نماینده مردم بناب در ادامه افزود: «طرح موضوع فیلم «لاله» در کمیسیون فرهنگی به معنای واقعی وقت اعضا را گرفت و انصافا سوژه‌ای نبود که ارزش این همه وقت گذاشتن را داشته باشد، اما چون به یک مبحث اجتماعی تبدیل شده بود باید نظر نهایی را بیان می‌کردیم. با وجود اینکه تولید این فیلم از اولویت‌های فرهنگی نیست متاسفانه با پافشاری بسیار معاونت سینمایی مواجه هستیم که باید در کم و کیف تولید این فیلم به معنای واقعی تجدیدنظر کند.»

این عضو کمیسیون فرهنگی در پایان در پاسخ به این سوال که آیا تداوم اصرار بر ساخت این فیلم، منجر به استیضاح وزیر خواهد شد یا خیر؟ هم گفت: «با توجه به اینکه در مراحل پایانی دولت دهم هستیم، استیضاح به معنای واقعی مطرح نیست و باید با تعامل بین وزارت ارشاد، دولت و مجلس این مساله برطرف شود.»

احمدرضا درویش

برای پدر گرافیک ایران

اثر انگشت «ممیز» بر زندگی ایرانیان

ایران در خرداد ۷۶، دو رییس‌جمهور داشت. یکی در پایان روزهای مسوولیت و دیگری در انتظار حکم تنفیذ

انگار همین دیروز بود!

هیات‌مدیره خانه سینما در تصمیمی برق‌آسا، برگزاری اولین جشن سینمای ایران را تصویب کرده بود؛ جشنی در قواره سینمای ملی ایران؛ جشنی با حضور دو رییس‌جمهور؛ جشنی رقابتی که جوایز آن توسط سینماگران، داوری و اهدا شد، جشنی که در آن، سینماگران میزبان و مسوولان، میهمان بودند.

در آن روزهای اوج و موج، مسوولیت برگزاری اولین جشن سینمای ایران بر عهده مدیرعامل خانه سینما قرار گرفت.

زمان بسیار کم بود.

در آن روزها نه از تلفن همراه خبری بود، نه از اینترنت و نه حتی از بودجه برای پرداخت هزینه قبض آب و برق خانه سینماگران!

...

در آن تنگنای بیم و التهاب و امید، در خلوت نیمه‌شبی در ساختمان شماره ۲۹ خیابان سمنان، چشمانم به صفحه سربرگ خانه سینما خیره ماند. صفحه سفید چیزی کم داشت! این سوال تا صبح، خواب را از سرم ربود: ... مگر ممکن است تشکیلاتی صنفی، بی‌آرم و نشانه، اعتبار سینمای ایران را نمایندگی و جشن بزرگ سینما را برگزار کند؟

...

او را در طول سال‌های پس از انقلاب، چهار بار ملاقات کردم. یک‌بار در دوران جنگ در دفتر کارش، به بهانه منتشر شدن دوره پنج جلدی کتاب عکس‌های جنگ که او طراحی جلد و صفحه‌های آن را انجام داده بود. دو بار و در دو دوره پیاپی در بی‌ینال نقاشی کتاب کودکان، که او داور بود و من میهمان و یک‌بار در دفتر انتشارات دوستی مشترک، به صرف ناهار و گفت‌وگو.

او بنیانگذار رشته گرافیک در دانشگاه، طراح و گرافیست کتاب، مجلات، پوستر، تئاتر و سینما، مولف و مدرس دانشگاه، موسس و رییس انجمن گرافیک ایران و برنده ده‌ها جایزه از مجامع داخلی و خارجی بود. آرم‌ها و نشانه‌های شهرداری تهران، شهرداری اصفهان، شرکت سایپا، موسسه استاندارد، دانشگاه علوم پزشکی، سازمان چای کشور، شرکت فولاد، انجمن معماران و شهرسازان، سازمان آتش‌نشانی کشور، شرکت ایران خودرو و ده‌ها نمونه دیگر، نشانه‌ها و یادگارهای کسی است که سلوکش، اخلاق و مهربانی و سکوتش سرشار از ناگفته‌ها بود.

او با دو چشم نافذ، در قاب آن چهره اساطیری، تجربه، شعر و شعور را با سکوت درآمیخته بود.

انگار نه انگار، اثر سر انگشتان او بر جای جای زندگی همه ایرانیان نقش بسته بود.

او مرتضی ممیز بود.

...

از پیشنهاد نام مرتضی ممیز برای طراحی آرم و نشانه خانه سینما تا آماده شدن آن، دو سه روز بیشتر طول نکشید. وقتی پوشه طرح و ماکت نشانه خانه سینما در جمع هیات‌مدیره گشوده شد، خانه سینما رنگ دیگری گرفت.

ترکیب روح معماری ایرانی، هنر مدرن سینما و نام خانه سینما، در فرمی به‌غایت ساده و در اوج تابندگی، به چشمان دوستداران سینمای نجیب ایران پرتو افکنده بود.

انگار همین دیروز بود!

نام و یادش گرامی باد.

عکس: ایسنا

محفل دوستداران «فرهاد مهراد» در دهمین سالگرد درگذشتش

اینجا خانه واقعی فرهاد است

مریم آموسا: دوستداران «فرهاد مهراد» در آستانه دهمین سالگرد خاموشی او در کافه موزه سینما در محفلی خصوصی گردهم آمدند و با گوش دادن به ترانه‌های این خواننده یاد و خاطره او را زنده نگه داشتند؛ خاطراتی که با بوی عیدی بوی توپ، والا پیامدار، کوچ بنفشه‌ها، جمعه و گنجشکک اشی‌مشی، گذشته و امروز را به هم پیوند می‌زد. مراسمی که سخنران نداشت و تنها صدای فرهاد بود که در فضا طنین انداخته بود. بهانه برگزاری این مراسم؛ راه‌اندازی خانه فرهاد در موزه سینما بود؛ خانه‌ای که درسالن سه پشت غرفه عزت‌الله انتظامی به فرهاد مهراد اختصاص داده شده است. خانه‌ای که گوشه دنجی است و در آن صدای فرهاد رساتر از هرجای دیگری به گوش می‌رسد و در این گوشه دنج بخشی از آثار به جامانده از فرهاد از جمله عبای شکلاتی، شال گردن سیاه که فرهاد در بسیاری از اجراهایش برگردن داشت، بخشی از کتابخانه شخصی‌اش، که در آن آثاری چون مثنوی معنوی، غزلیات شمس، دیوان حافظ، دو قرن سکوت اشعار لورکا، نفحات انس، دیوان نسیم شمال و میرزاده عشقی به چشم می‌خورد. عینک، پیانو و دست‌نوشته‌هایی با خط خوش بخش دیگری از آثار فرهاد است که در این خانه به نمایش گذاشته شده است.

پشت این خانه حیاط قدیمی و زیبایی با کاشی و حوض آبی ساخته شده که صدای فرهاد با موسیقی آب می‌آمیزد و گل‌های شمعدانی و یاس‌های سفید که فضا را پر کرده. «پوران گلفام» همسر این خواننده درباره به یادگار گذاشتن خانه فرهاد در موزه سینما گفت: «خانه فرهاد مثل شمعی در باد بود و با یک فوت خاموش می‌شد، اما اینجا خانه واقعی فرهاد است. اینجا فرهاد را احساس می‌کنم و امیدوارم روزی چه باشم و چه نباشم اینجا خانه فرهاد باقی بماند و دوستداران او به اینجا بیایند و خاطراتشان را تجدید کنند.» او همچنین گفت: «موزه سینما خیلی برای ترتیب دادن خانه فرهاد در این مکان به ما لطف کرد، از طرفی خجالت می‌کشم که همه بزرگان سینما در این موزه یک غرفه دارند اما به فرهاد لطف کردند و اتاقی به آن اختصاص دادند، در عین حال بنده هم کم نگذاشتم و هرچه را که متعلق به فرهاد بود به اینجا آوردم.» گلفام برای طراحی و اجرای خانه فرهاد به «بهروز غریب‌پور» پیشنهاد داده؛ چرا که حس و حال او را به فرهاد بسیار نزدیک می‌داند و می‌گوید: «وقتی برای نخستین بار خانه فرهاد را دیدم اصلا فکر نمی‌کردم وارد فضایی شوم که این قدر با حس و هوای فرهاد نزدیک باشد.» پیشتر قرار بود خانه فرهاد در موزه موسیقی راه‌اندازی شود، حتی برخی رسانه‌ها خانه فرهاد در موزه سینما را استیجاری عنوان کردند و خبر از انتقال آثار و وسایل فرهاد به موزه موسیقی دادند، اما همسرش می‌گوید: «من خیلی خوشحالم که خانه فرهاد در میان سینماگران است و من با اینکه پیکر فرهاد در فرانسه به خاک سپرده شده است به هیچ‌وجه فکر نمی‌کنم خانه او در فرانسه است. من خانه فرهاد را در ایران می‌دانم و می‌دانم بخش عمده دوستداران فرهاد در ایران هستند و هر روز هم به تعدادشان افزوده می‌شود.» به گفته همسر فرهاد قرار بوده همزمان با سالگرد درگذشت او مراسمی درخور توجه برای او ترتیب داده شود تا با این مراسم از دوستداران او که در این سال‌ها خاطرات او را زنده نگه داشته‌اند قدردانی شود؛ اما چون مجوز برپایی این مراسم داده نشد ما به برگزاری یک مراسم خصوصی اکتفا کردیم.

«مدیا کاشیگر» سخنگوی خانواده فرهاد هم درباره شکل‌گیری بنیاد فرهاد گفت: «سال‌ها پیش موسسه فرهنگی و هنری فرهاد راه‌اندازی شد و این موسسه قصد داشت که پیگیر مسایل حقوقی و معنوی آثار فرهاد باشد و زمینه برگزاری جشنواره فرهاد را هم فراهم کند اما چون اساسنامه این موسسه ایراد اساسی داشت هرگز کاری از پیش نبرد اما با تغییر وکیل خانواده فرهاد قصد داریم که اساسنامه بنیاد فرهاد را تنظیم کنیم و بنیاد با ایده‌های نو راه‌اندازی شود و فرهاد هم چنان محبوبیتی دارد که برای پیگیری برنامه‌های بنیادش بتوانیم حامی مالی داشته باشیم. البته با رعایت حقوق مادی و معنوی فرهاد می‌توانیم بخشی از این مشکل را برطرف کنیم.» در روزهای گذشته بالاخره طرح دعوی خانواده فرهاد مهراد نسبت به پخش غیرقانونی آثار فرهاد در صدا و سیما به نتیجه رسید و به دستور شعبه ۸۰ دادگاه عمومی حقوقی این مجتمع دستور موقت مبنی بر منع پخش آثار «فرهاد» از تمامی کانال‌های رادیو و تلویزیون صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران صادر شد. به گفته «محمدصالح نیکبخت» وکیل مدافع خانواده «فرهاد مهراد» دستور موقت دادگاه مبنی بر منع پخش آثار «فرهاد مهراد» از تمامی کانال‌های رادیو و تلویزیون حدود ۱۵ روز پیش به صداوسیما ابلاغ شده و همه کانال‌های سیما و همچنین همه کانال‌های رادیو از پخش صدا و سیمای «فرهاد» و آهنگ‌های او در این کانال‌ها ممنوع شده‌اند.

«خاطرات زمستان» پل استر در ایران و آمریکا

ایسنا: آخرین رمان پل استر همزمان در آمریکا با ایران وارد بازار کتاب می‌شود. «خجسته کیهان» که ترجمه رمان «خاطرات زمستان» را در دست دارد می‌گوید: «آخرین رمان پل استر است که هنوز به زبان انگلیسی منتشر نشده؛ اما به زبان ترکی منتشر شده و قرار است همزمان با آمریکا در ایران نیز منتشر شود.»

رفیعی باز هم انصراف داد

شرق: «علی رفیعی» که معتقد است یک‌سال از عمر خودش و گروهش برای نمایش «یرما» صرف شد، خبر از توقف تمرین و لغو اجرای این نمایش داد و تاکید کرد: «مگر یک هنرمند چند سال زندگی مفید دارد که این‌گونه جلو کارش گرفته شود.» او پیش از این تمرین دو نمایش دیگر را نیز لغو کرده است.

مجله تصویری فوتبال

مجله تصویری «روزی روزگاری فوتبال» اولین تجربه حضور «نیکی کریمی» در شبکه نمایش خانگی عرضه شد. این مجله تصویری که با همکاری فدراسیون فوتبال آماده می‌شود، از بخش‌های مختلفی با حضور بازیگران شناخته‌شده جدید و قدیم همچون فرشاد پیوس، مهدی مهدوی‌کیا و منصور ابراهیم‌زاده در کنار احسان حدادی ساخته شده است.

ادامه اختلاف این بار بر سر «بوسیدن روی ماه»

شرق: «بوسیدن روی ماه» به کارگردانی «اسعدیان» و تهیه‌کنندگی «منوچهر محمدی» قرار بود پنجم مهر اکران شود اما خبر احتمال به تعویق افتادن اکران این فیلم به گوش می‌رسد. همایون اسعدیان در این‌باره می‌گوید: «هنوز خبر قطعی درباره به تعویق افتادن اکران «بوسیدن روی ماه» به ما نرسیده است اما من فکر می‌کنم دوستان همان ماجرای اصلی و قدیمی را با یک بهانه جدید مبنی بر اینکه اگر فیلم «من و تو» در نوبت اکران قرار بگیرد، اکران «بوسیدن روی ماه» به تعویق خواهد افتاد پیش می‌کشند. بازی قدیمی همان مشکل شخصی آقای «هاشمی» رییس شورای صنفی با این فیلم است و من فکر می‌کنم تمام مشکلاتی که برای سینما آزادی هم به وجود آمد به دلیل مشکل آقای هاشمی با فیلم ما بود. حالا که مشکل سینما آزادی حل شده، ایشان قصد دارند به هر نحوی چوب لای چرخ این فیلم بگذارند. اما تلاش ما این است که این فیلم در زمان خودش یعنی پنجم مهر اکران شود.» به نظر می‌رسد این تفاوت زمانی اعلام‌شده از سوی پخش‌کننده- حوزه هنری- و شورای صنفی نمایش باعث بروز مشکلاتی شود. مدیر سینما آزادی به مهر گفته است: «ما بابت این فیلم تعهد داریم و نباید به عنوان سینمادار تاوان دهیم.» اما نگرانی بابت اتفاقی نظیر ماجراهای فیلم‌های قبلی وجود دارد. این فیلم در ادامه همکاری اسعدیان و محمدی پس از فیلم موفق «طلا و مس» ساخته شده که در آن شیرین یزدان‌بخش، رابعه مدنی، شیدا خلیق، شاهرخ فروتنیان، صابر ابر، مسعود رایگان، شبنم مقدمی و سعید پورصمیمی به ایفای نقش می‌پردازند.

«آینه‌های روبه‌رو» اکران می‌شود

در پی حضور موفق فیلم سینمایی «آینه‌های روبه‌رو» در بسیاری از جشنواره‌های بین‌المللی طی یک سال گذشته، فرشته طائرپور تهیه‌کننده این فیلم جهت اکران آن از تاریخ سوم آبان ۹۱ در تعدادی از سینماهای آزاد، پروانه نمایش این فیلم را به شورای صنفی نمایش ارسال کرد تا حواله‌های سینماهای تهران و شهرستان آن را دریافت کند. سال گذشته در همین ایام طائرپور برای اکران محدود این فیلم اقدام کرده بود که در پی شرط‌گذاری بی‌سابقه شورای صنفی نمایش، از اکران آن تا حصول شرایط مساعدتر، صرف‌نظر کرد. طائرپور در مورد اقدام مجدد خود برای اکران «آینه‌های روبه‌رو» کوتاه توضیح داد: «اگرچه شرایط اکران در کل نسبت به سال گذشته بهبود نیافته و با انواع تنش‌های گوناگون مواجه بوده است، اما با توجه به اینکه پروانه نمایش این فیلم فقط تا پایان سال‌جاری اعتبار دارد و مشکلاتی که اخیرا حتی برای فیلم‌های دارای پروانه و نمایش پیش آمده نگرانی‌ها را افزایش داده است، تصمیم گرفتم که نسبت به اکران آن اقدام کنم.» طائرپور اضافه کرد: «وقتی بعد از ۲۶ سال فعالیت در عرصه تهیه‌کنندگی، جهت تمدید مجوز فعالیت دفترم ملزم می‌شوم که به حراست ارشاد مراجعه کنم و من عطای چنین مجوزی را تا سامان یافتن چنین اوضاعی به عطای آن می‌بخشم، چگونه مطمئن باشم که پروانه نمایش صادره برای «آینه‌های روبه‌رو» با همه موفقیتش در اخذ جایزه از جشنواره‌های داخلی و خارجی و دریافت مجوزهای لازم برای نمایش در ایران و خارج، دچار مشکلاتی چون بازبینی مجدد و تبعات احتمالی آن نشود».

گزارش تصویری

خبرآنلاین: نسخه دی‌وی‌دی و بلو-ری فیلم برنده اسکار «اصغر فرهادی» از ۲۱ آگوست (۳۱ مرداد) در آمریکای شمالی توزیع شده است. شرکت سونی پیکچرز هوم اینترتینمنت فیلم «جدایی نادر از سیمین» را در قالب یک دیسک به زبان فارسی با زیرنویس انگلیسی و با درجه PG-۱۳ روانه بازار کرده است. قیمت نسخه بلو-ری فیلم تحسین‌شده اصغر فرهادی ۲۴ دلار و ۹۸ سنت و نسخه دی‌وی‌دی آن ۱۹ دلار و ۹۶ سنت است. پایین عکس روی جلد جمله «بهترین فیلم سال!» به نقل از راجر ابرت منتقد شیکاگو سان تایمز و جو مورگنسترن منتقد وال‌استریت ژورنال نوشته شده است.

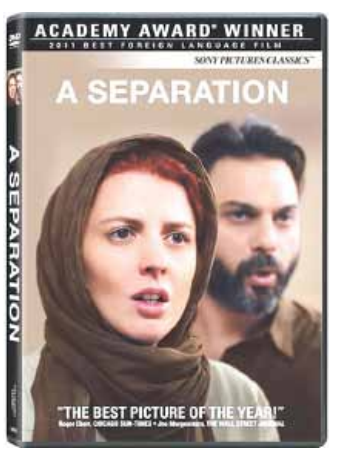

آقای بازیگر سینمای ایران گفت: من تا به حال روی سن با عصا نرفته‌ام و از آن بدم می‌آید و دلم می‌خواهد بتوانم عصا را کنار بگذارم و در یک تئاتر و یک فیلم سینمایی خوب کار کنم. وی از ساخت «قطار زمستانی» خسرو سینایی خبر داد و گفت: «سناریوی آن را بسیار دوست دارم و امیدوارم شرایط ساختش از طرف لهستانی‌ها فراهم شود و حضور در آن جزو افتخاراتم خواهد بود.» آقای بازیگر ادامه داد: «در این فیلم، ایران در جنگ جهانی دوم به خوبی نشان داده می‌شود و معتقدم کار، بسیار فوق‌العاده و ناب است؛ کار بین‌المللی‌ای که در تمام دنیا اکران خواهد شد و این برای ما یک شانس است.» انتظامی درباره پیشنهادهای سینمایی‌اش نیز خاطرنشان کرد: «کارهایی که پیشنهاد می‌شود خوب نیست و من جرأت کار بد کردن را ندارم.»

هالیوودریپورتر: مستند محافظه‌کاران Dinesh D'Souza و John Sullivan به نام «آمریکای اوباما؛ ۲۰۱۶» با فروش ۲/۲میلیون دلاری در بین فیلم‌هایی که در آمریکا روی پرده هستند، در جایگاه چهارم قرار گرفت و روز جمعه پرفروش‌ترین فیلم سینماهای آمریکا شد. این فیلم پاسخی است به این پرسش که اگر اوباما انتخابات پیش رو را ببرد آمریکا در سال ۲۰۱۶ چگونه خواهد بود. این مستند در دومین هفته فروشش توانست پرفروش‌ترین مستند سال آمریکا (صرف نظر از مستند بیلی که یک مستند حیات وحش با فروش ۳/۵میلیون دلار است) باشد.

آینه‌های روبه‌رو

چگونه منتقد باشیم؟

■ **نیویورکر-ریچارد برادی:** انتقاد کردن یک فعالیت ملعون و محکوم است زیرا منتقدان باید به شکل بیمارگونه‌ای هر زمانی که قلمشان را روی کاغذ می‌گذارند یا دستانشان را روی کیبورد می‌گذارند از بدی‌ها بگویند. انتقاد یک فعالیت انگلی است که نه تنها به فعالیت دیگران وابسته است (که البته بیشتر مشاغل هم همین گونه‌اند مثلا یک سازنده خودش چوب و قطعات فلزی را نمی‌برد) بلکه بر بهترین فعالیت آنها وابسته است. ماه‌ها و سال‌ها طول می‌کشد تا یک فیلم ساخته شود یا یک کتاب به نگارش درآید، اما تنها چند روز کافی است که یک گزارش بر این اثر نوشته شوند. به هر حال یک گزارش که به سرعت نوشته شده باشد ممکن است قسمت‌های درخشانی از اثر را از دست بدهد. در بهترین حالت، انتقاد فلسفه زیبای تمرین شده در یک مجله یا خود یک قطعه ادبی است، اما حتی در دل این الهام منتقد باید در پناه سایه شک به این پرسش پاسخ دهد که آیا این اثر در روح هنر شکوفا شده یا در خودش مصرف شده است. آثار افتضاحی در زمینه هنر و موسیقی تولید می‌شوند و به فروش می‌روند، بیشتر آنها حتی ارزش خریداری ندارند، تعدادی از فیلم‌ها را بهتر است بمیری و نبینی و در این شرایط انتقاد کردن خود ماجرای دیگری است. انتقاد منفی به اندازه واکنش سیستم عصبی محوری و حتی قسمتی از شغل یک منتقد و مسوولیت او نسبت به خوانندگان است. اما حقیقت این است که این انتقاد منفی همان‌قدر که می‌تواند جان یکی را نجات دهد نفس دیگری را خواهد برید؛ به همین دلیل از منتقدان خواسته می‌شود که قضاوت شخصی خود را به پرسش بگذارند و واکنش‌های خود را دوباره مورد بررسی و بازبینی مجدد قرار دهند. برای یک منتقد حیاتی است که فعالیت‌ها و عملکردهای خودش را مورد انتقاد قرار دهد و اگر انتقاد ارزشمند باشد در وهله اول انتقاد از خود است که باید درست صورت گیرد، که البته این کار دشواری برای یک منتقد است. از سوی دیگر باید علیه اشتیاقی که در دنیای بیرون وجود دارد مقاوم باشید. «سیلور» منتقد اعتقاد دارد اگر زمان زیادی را در سایت‌های اجتماعی یا وبلاگ‌ها سپری کنید با توجه به هیجانی که در این سایت‌ها وجود دارد ممکن است فکر کنید که هر کتاب جدیدی شگفت‌انگیز است و هر منتقدی بزرگ‌ترین طرفدار نویسنده است. از سوی دیگر این ایده که به صلاح هنرمندان است که مورد اهانت قرار گیرند یا تنبیه شوند، مانند ایده پدری است که فرزندش را تنبیه می‌کند و می‌گوید که به صلاح خودت است. در حقیقت هیچ روش، تکنیک یا آموزشی برای تمرین انتقاد کردن وجود ندارد؛ مهم‌ترین چیز حساس بودن و حساسیت داشتن است.

سخن مسوول

پایین آمدن تیراژ کتاب‌ها تایید شد

■ «محمد الهیاری» مدیر اداره کتاب و کتاب‌خوانی وزارت ارشاد که این روزها شایعه رفتنش از این اداره به گوش می‌رسد؛ با تایید پایین آمدن تیراژ کتاب وگران شدن قیمت کاغذ از طرفی مدعی می‌شود که میزان آثار ارسالی برای دریافت مجوز نشر از سوی ناشران نسبت به سال گذشته کاهش نداشته و مانند گذشته است.

اما نکته‌ای که الهیاری به آن اشاره نکرده این است که زمان توقف آثار ارسالی از طرف ناشران به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آنقدر زیاد است که بخشی از این آمار مربوط به سال‌های گذشته است.

محمد الهیاری در ادامه به ایسنا گفت: «براساس گزارش خانه کتاب در چهار ماه نخست سال‌جاری شاهد این هستیم که عنوان کتاب‌های تولید و چاپ‌شده به اندازه سال گذشته است؛ اما هنوز دقیق برآورد نشده است که آیا افزایش قیمت پشت جلد کتاب ناشی از درصد تورمی است که هر سال داریم یا نه به سبب افزایش ناگهانی قیمت کاغذ است.»

توضیح

دیروز در صفحه ۱۱ روزنامه در مطلبی درباره تهیه‌کنندگان سینما مطلبی از حسن بشکوفه منتشر شده بود که عکس ایشان به اشتباه چاپ شده است. به این ترتیب با اصلاح این موضوع از ایشان و خوانندگان محترم پذیرش می‌خواهیم.